

3 Ο ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25:

Αιτίες και αφορμές του πολέμου

Η μεγάλη δύναμη της Αθήνας έγινε η αιτία να ανησυχήσουν η Σπάρτη και η Κόρινθος. Αφορμή του πολέμου υπήρξε η προσπάθεια της Αθήνας να αναπτύξει το εμπόριό της στο Ιόνιο πέλαγος. Μια προσπάθεια να βρεθεί λύση δεν έφερε κανένα αποτέλεσμα και ο πόλεμος άρχισε.

η αιτία:
ένας σοβαρός
λόγος για να
γίνει κάτι.

η αφορμή: η
δικαιολογία
που χρησιμο-
ποιεί κάποιος
για να κάνει
κάτι.

3. Χάρτης των πόλεων που αποτελούσαν την Αθηναϊκή και την Πελοποννησιακή συμμαχία

Η Αθήνα και η Σπάρτη ήταν ισχυρές πόλεις

Η Αθήνα έγινε πλούσια πόλη, που είχε απλώσει την κυριαρχία της σ' όλο σχεδόν το Αιγαίο. Από την άλλη πλευρά στεκόταν η Σπάρτη, έχοντας με το μέρος της τις περισσότερες πόλεις της Πελοποννήσου.

Οι αιτίες του πελοποννησιακού πολέμου

Οι σχέσεις των δύο αυτών πόλεων δεν ήταν καλές. Τις χώριζαν πολλές διαφορές. Είχαν διαφορετικά πολιτεύματα και αλλιώτικο τρόπο ζωής. Η μεγάλη δύναμη της Αθήνας έκανε τη Σπάρτη να ανησυχεί. Η

ανησυχία μεγάλωσε, όταν η Αθήνα θέλησε να πουλήσει τα προϊόντα της στη δυτική Ελλάδα και την Ιταλία. Αυτό έκανε μεγάλη οικονομική ζημιά στους Κορίνθιους, που ήταν φίλοι των Σπαρτιατών. Όλες αυτές οι αιτίες εύκολα μπορούσαν να οδηγήσουν σ' έναν πόλεμο.

Η αφορμή του πελοποννησιακού πολέμου

Η αφορμή δεν άργησε να βρεθεί. Οι Κερκυραίοι, που είχαν διαφορές με τους Κορίνθιους, ζήτησαν βοήθεια από τους Αθηναίους. Οι Αθηναίοι, που ενδιαφέρονταν για το εμπόριο της περιοχής, θεώρησαν το γεγονός αυτό ως μεγάλη ευκαιρία. Αποφάσισαν λοιπόν να πάνε με το

μέρος των Κερκυραίων. Οι Κορίνθιοι προσπάθησαν τότε να βλάψουν τους Αθηναίους στη Μακεδονία.

Η απόφαση να γίνει πολεμική σύγκρουση

Η κατάσταση χειροτέρευσε. Οι αντιπρόσωποι της Πελοποννησιακής συμμαχίας συγκεντρώθηκαν στη Σπάρτη και αποφάσισαν να γίνει πόλεμος. Ο πόλεμος θα γινόταν ανάμεσα σε Έλληνες και ήταν πολύ κακό αυτό.

Οι δύο αντίπαλες συμμαχίες

Αντιμέτωπες ήταν δυο πολύ μεγάλες συμμαχίες, η Πελοποννησιακή και η Αθηναϊκή. Η

πρώτη ήταν ισχυρή στην ξηρά και η δεύτερη στη θάλασσα. Κανένας δεν μπορούσε πια να μαντέψει ποιος θα έβγαινε νικητής. Έγινε μια τελευταία προσπάθεια να τα βρουν οι δυο αντίπαλοι, μα στάθηκε αδύνατο. Ο απεσταλμένος του βασιλιά Αρχίδαμου, Μελήσιππος, γύρισε, χωρίς να καταφέρει να πείσει τους Αθηναίους. Φεύγοντας μάλιστα από την Αθήνα είπε λόγια που φάνηκαν προφητικά: «αυτή η ημέρα θα γίνει αρχή μεγάλης συμφοράς για τους Έλληνες». Και δεν είχε άδικο.

Ο εμφύλιος πόλεμος

Έτσι άρχισε ένας εμφύλιος πόλεμος που όλα έδειχναν πως θα

διαρκούσε πολύ. Οι αντίπαλοι πολεμούσαν από την άνοιξη ως το φθινόπωρο. Τον χειμώνα σταματούσαν για να κάνουν τις απαραίτητες προετοιμασίες.

ο εμφύλιος:
ο πόλεμος που γίνεται ανάμεσα σε ανθρώπους του ίδιου κράτους.

1. Σκηνή από λευκή λήκυθο που δείχνει Αθηναίο πολεμιστή που αποχαιρετά τη γυναίκα του (Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών)

2. Αγαλμα Σπαρτιάτη πολεμιστή (Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης)

παράθεμα 1 **Εμφύλιος πόλεμος**

Στον Πελοποννησιακό πόλεμο, όποιος φερόταν σκληρά στους αντιπάλους του σ' αυτόν έδειχναν εμπιστοσύνη. Όποιος έβαζε στον νου του να κάνει ένα κακό αυτόν θεωρούσαν έξυπνο. Όποιοι ανήκαν στο ίδιο κόμμα αυτοί θεωρούνταν καλύτεροι από συγγενείς.

Θουκυδίδης, Ιστορία, Γ', 82 (διασκευή)

4. Ο Θουκυδίδης (Νάπολη, Εθνικό Μουσείο)

παράθεμα 2 **Η φωνή της λογικής**

Ο Αθηναίος αντιπρόσωπος Καλλίστρατος είπε στους Σπαρτιάτες τα παρακάτω σοφά λόγια: «Πάντοτε γίνονται πόλεμοι και τελειώνουν. Οι άνθρωποι όμως επιθυμούμε την ειρήνη. Την ειρήνη πρέπει να την υπογράψουμε, προτού μας χτυπήσουν μεγάλες συμφορές. Ο πόλεμος φέρνει μόνο καταστροφές. Γι' αυτό δεν πρέπει να μοιάσουμε στους πρωταθλητές που περιμένουν να νικηθούν, για να φύγουν από τον στίβο. Πρέπει λοιπόν να γίνουμε φίλοι, όσο ακόμη είμαστε δυνατοί και ευτυχισμένοι».

Ξενοφώντας, Ελληνικά, ΣΤ, 3, 15-17 (διασκευή)

1. Μπορείς να εξηγήσεις τι εννοούσε με τα λόγια του ο Μελήσιππος;
2. Γιατί, κατά τη γνώμη σου, αυτός ο εμφύλιος πόλεμος θα διαρκούσε πολύ;

3 ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25: Αιτίες και αφορμές του πολέμου

1. Η ακροστιχίδα της συμμαχίας που ήταν αντίπαλη με την Αθηναϊκή.

Π Ε Ρ Ι Κ Λ Η Σ
Ε Μ Φ Υ Δ Ι Ο Σ
Δ Ο Γ Ι Α
Ο Ι Ρ Ο Π Μ Ε

Π Ε Λ Ο Π Ο Ν Ν Η Σ Ο Υ

Ο Ι Ν Ο Ι

Ν Α Υ Τ Ι Κ Ο
Ν Ι Κ Η Τ Η

Η Κ Ε Ρ Κ Υ Ρ Α
Σ Τ Ε Ρ Ι Α
Ι Σ Χ Υ Ρ Ε Σ

Α Ρ Χ Ι Δ Α Μ Ο Σ
Κ Ο Ρ Ι Ν Θ Ο Σ
Η Μ Ρ Ο Φ Α

Ο αρχηγός των Αθηναίων

Ήταν αυτός ο πόλεμος.

Τα του Μελήσιππου ήταν προφητικά.

Ενδιαφέρονταν πολύ γι' αυτό οι Αθηναίοι (αντι-στρ.).

Ήταν με το μέρος της Σπάρτης οι περισσότερες πόλεις της

Το πέλαγος στο οποίο βρίσκεται η Κέρκυρα (αντι-στρ.).

Οι Αθηναίοι είχαν πολύ ισχυρό

Οι δύο αντίπαλοι ήταν ισοδύναμοι και κανείς δεν μπορούσε να προβλέψει τον

Ζήτησε τη βοήθεια των Αθηναίων (με άρθρο).

Οι Σπαρτιάτες ήταν πιο δυνατοί στη

Και οι δύο αντίπαλες πόλεις ήταν εξίσου

.....

Ο βασιλιάς της Σπάρτης.

Πόλη που ήταν φίλη των Σπαρτιατών.

Ο πόλεμος ξέσπασε όταν βρέθηκε η κατάλληλη (αντιστ.).

2. Ποια κατά τη γνώμη σου μπορεί να είναι τα αποτελέσματα ενός εμφυλίου πολέμου; Μπορείς να αναφέρεις τουλάχιστον τρία;

.....

3. Να χρωματίσεις με κόκκινο χρώμα την πρόταση που φανερώνει την αιτία του Πελοποννησιακού πολέμου και με πράσινο την αφορμή.

Η Σπάρτη και η Κόρινθος ανησυχούν γιατί η Αθήνα αποκτά μεγάλη δύναμη.

Οι Αθηναίοι βοηθούν τους Κερκυραίους που είχαν διαφορές με τους Κορινθίους.